

16/11/2016

Com és la continuïtat entre l'atenció primària i l'especialitzada a Catalunya des del punt de vista dels usuaris?

Els usuaris del sistema nacional de salut de Catalunya troben que hi ha continuïtat entre l'atenció primària i l'atenció especialitzada, tot i que indiquen on hi ha marge de millora. La continuïtat assistencial és molt important perquè una atenció fragmentada podria perjudicar al pacient al produir duplicacions de proves diagnòstiques, poli-medicació inapropiada o plans de tractaments incompatibles.

istockphoto/iLexx

L'alta especialització en la provisió de l'atenció, els ràpids avenços en la tecnologia i la diversificació dels proveïdors promou que els pacients siguin atesos per diversos professionals de diferents disciplines en organitzacions i serveis diferents. Aquestes tendències, juntament amb els canvis demogràfics i epidemiològics, fan que el pacient, cada vegada més, estigui exposat a una atenció fragmentada. L'atenció fragmentada pot perjudicar el pacient a causa de la duplicació de proves diagnòstiques, la poli-medicació inapropiada i els plans de tractament incompatibles.

Un estudi qualitatiu va tenir com objectiu explorar com usuaris atesos en diferents entorns sanitaris del sistema nacional de salut de Catalunya perceben la continuïtat assistencial entre l'atenció primària i l'atenció especialitzada, un tema escassament analitzat, mitjançant entrevistes individuals en profunditat amb els usuaris.

Els resultats de l'estudi mostren que els usuaris perceben, en general, que hi ha una

continuïtat entre nivells assistencials, principalment perquè reben el mateix diagnòstic i tractament dels metges d'atenció primària i especialitzada, perquè són derivats a atenció secundària quan és necessari i en un temps adequat i perquè la seva informació clínica és transferida a través de l'ordinador entre nivells. No obstant, els usuaris també destaquen alguns elements específics de discontinuïtat, com, per exemple, temps d'espera llargs per la realització d'algunes proves i un ús insuficient de la informació clínica pels metges substituïts.

Diversos factors identificats pels pacients influeixen en la continuïtat assistencial, els quals són relacionats amb el sistema de salut (distribució clara de rols de metges dels dos nivells), les organitzacions sanitàries (utilització de mecanismes de coordinació com la història clínica compartida, co-localització de metges en el centre d'atenció primària, recursos disponibles) i els metges (disposició a col·laborar amb l'altre nivell, el seu compromís en l'atenció al pacient, i la competència tècnica del metge d'atenció primària).

Els elements de discontinuïtat identificats serveixen per indicar on hi ha marge de millora, i els factors que hi influeixen poden oferir informació valuosa als directius i professionals de les organitzacions sanitàries sobre on dirigir els seus esforços per millorar l'experiència d'una trajectòria fluida al llarg del continu assistencial del pacient.

Fitxa tècnica: Per a l'estudi qualitatiu, es va seleccionar una mostra teòrica en dues etapes: (i) context d'estudi: tres àrees sanitàries que representen la diversitat de models de gestió per a la provisió dels serveis sanitaris i (ii) els usuaris dels serveis sanitaris. Es van realitzar entrevistes individuals semi-estructurades amb els usuaris (n=49). Totes les entrevistes van ser gravades i transcrites textualment. Es va dur a terme una anàlisi de contingut temàtic, segmentant la informació per àrea d'estudi, amb una generació mixta de categories i la participació de diferents analistes per garantir la qualitat dels resultats.

L'article es va elaborar en el marc del projecte de recerca "La relació entre continuïtat i coordinació entre nivells assistencials en diferents entorns sanitaris" del Servei d'Estudis i Perspectives en Polítiques de Salut (SEPPS) del Consorci de Salut i Social de Catalunya (CSC). El projecte va rebre finançament de l'Institut Salut Carlos III i Fondos FEDER (PI10/00348). En aquest projecte van participar membres de diferents proveïdors de serveis sanitaris: Serveis de Salut Integrats Baix Empordà, Badalona Serveis Assistencials, Grup SAGESSA, Institut Català de la Salut, Parc de Salut Mar i PAMEM.

Sina Waibel

Departament de Pediatria, d'Obstetrícia i Ginecologia, i de Medicina Preventiva (UAB)
Servei d'Estudis i Perspectives en Polítiques de Salut (SEPPS)
swaibel@conscorci.org

Referències

[View low-bandwidth version](#)